

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΕ - ΣΤΟΧΟΙ / ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η ΝΔ «φωνή» της Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Λιάνα Γούτα¹

Αγαπητοί Σύεδροι,

Μιλάμε σήμερα για την Ενέργεια, σε μια περιοχή όπου η ζωή του τόπου και των κατοίκων του έχει συνδεθεί με αυτήν, σε έναν από τους λιγοστούς πνεύμονες που τροφοδοτούν όλη τη χώρα με ενέργεια. Το ερώτημα είναι πώς θα είναι το ενεργειακό τοπίο στη χώρα μας τα επόμενα χρόνια. Πώς το θέλουμε και προς τα πού πρέπει να πάμε?

Η συζήτηση για την Ενέργεια άλλαξε δραματικά τα τελευταία χρόνια και δεν αποτελεί πλέον μια εξειδικευμένη τεχνοκρατική συζήτηση. Κι αυτό συνέβη όταν έγινε σαφές ότι η απειλή των κλιματικών αλλαγών για τη ζωή στον πλανήτη, σχετίζεται με το διοξειδίο του άνθρακα από τη χρήση των ορυκτών καυσίμων στα οποία βασίζεται όλος ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Το μείζον θέμα σήμερα, είναι να αλλάξουμε το «περιβαλλοντοκτόνο» μοντέλο Ανάπτυξης και σύγχρονης ζωής, χωρίς ωστόσο να εγκαταλείψουμε την ευζωία και ευημερία που πετύχαμε.

Ενέργεια και Κλιματική αλλαγή, αλληλένδετα πια, αποτελούν πρώτο θέμα της πολιτικής ατζέντας ή αν θέλετε την Πολιτική του μέλλοντος. Ο συναγερμός προέρχεται από το Περιβάλλον αλλά τα μέτρα και οι δράσεις αφορούν την Ενέργεια, το μοντέλο ανάπτυξης, την οικονομία.

Οι επιστήμονες προβλέπουν μια Τρίτη βιομηχανική επανάσταση που θα ανατρέψει την καθημερινότητά μας. Η ενέργεια δε θα παράγεται σε 2-3 σημεία, όπως Πτολεμαίδα, Μεγαλόπολη, αλλά σε εκατομμύρια σημεία, σε κάθε κτίριο, σε κάθε σπίτι, σε κάθε αυλή. Τα αυτοκίνητα δε θα κινούνται με εισαγόμενο καύσιμο, αλλά με ενέργεια made in Greece, από αέρα ή ήλιο, και δε θα γεμίζουν από αντλία βενζίνης αλλά θα φορτώνουν στη πρίζα. Η ενέργεια δε θα μεταφέρεται με πυλώνες και καλώδια, αλλά ασύρματα, επιφέροντας αλλαγή παρόμοια με αυτή της ευρυζωνικότητας στις επικοινωνίες.

Μπορεί να ακούγονται μακρινά, αλλά το ίδιο θα έλεγε κανείς πριν μερικά χρόνια για την κινητή τηλεφωνία και την ευρυζωνικότητα. Και από την άλλη, «οι παίκτες της ενεργειακής αγοράς τώρα ορίζουν τα χωράφια τους», επιτρέψτε μου την έκφραση.

Η Ενέργεια είναι μείζον θέμα σε κάθε συνάντηση αρχηγών κρατών αλλά και σε όλη την ΕΕ. **Άλλωστε η Ευρωπαϊκή Ένωση**, όχι μόνο πρωτοστάτησε κατά της κλιματικής αλλαγής αλλά πρόσφατα υιοθέτησε και μια ενιαία Ενεργειακή Στρατηγική με στόχο την επίτευξη **«μιας οικονομίας χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, χαμηλών εκπομπών CO₂, ασφαλέστερης, ανταγωνιστικότερης και βιωσιμότερης»**, τέτοιας που να εξασφαλίζει οικονομική και κοινωνική συνοχή.

¹ Χημικός Μηχανικός ΕΛΠΕ,
Πρόεδρος Παραρτήματος Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτου Δημοκρατίας Κ. Καραμανλής

6 είναι οι βασικοί στόχοι της ευρωπαϊκής ενεργειακής Στρατηγικής:

1. Μία, **ενιαία αγορά ενέργειας**, με κοινούς κανόνες, με δυνατότητες επιλογής σε ανταγωνιστικές τιμές, χωρίς αγκυλώσεις και μονοπώλια, προς όφελος του καταναλωτή. Οι ευρωπαϊκές νομοθεσίες το επιβάλλουν, οι χώρες, όπως και η Ελλάδα το καθυστερούν, οι πολίτες χάνουν....
2. **Ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού**, όταν η Ευρώπη εξαρτάται κατά 54% από ενέργεια που εισάγει, (και η Ελλάδα κατά 70%). Στόχος ο εφοδιασμός καυσίμων από εναλλακτικές πηγές αλλά και διαδρομές. Η χώρα μας, εκ της θέσεως της αναδεικνύεται σε στρατηγικό ενεργειακό κόμβο της Ευρώπης, κάτι που επεδίωξε με συνέπεια η κυβέρνηση της ΝΔ και το οποίο πρέπει ως χώρα να συνεχίσουμε να το διεκδικούμε σθεναρά.
3. **Οι στόχοι 20/20/20**, νομοθετικά δεσμευτικοί ως το 2020, για 20% μείωση **εκπομπών**, 20% χρήση ΑΠΕ και 20% εξοικονόμηση ενέργειας.

Η ενεργειακή απόδοση σε πρώτη προτεραιότητα, για τις μεταφορές, τη βιομηχανία, την παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, τα κτίρια, αλλά και για την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για αλλαγή συνθηκών. Πρέπει πρώτα να μειώσουμε τις ανάγκες κατανάλωσης και κατόπιν να δούμε με ποιο ενεργειακό μίγμα θα τις καλύψουμε.

Οι ΑΠΕ, απαντούν σε πολλά ενεργειακά ζητήματα. Είναι ανεξάντλητες, εγχώριες, δε δημιουργούν οικονομικές εξαρτήσεις και αναταράξεις, παράγονται αποκεντρωμένα συνεισφέροντας στην τοπική ανάπτυξη και απασχόληση. Βεβαίως το κόστος τους, αν και μειώνεται, παραμένει ακόμα υψηλότερο από το συμβατικό, όπως συμβαίνει σε κάθε νέα τεχνολογία μέχρι να εξαπλωθεί στην αγορά και να γίνει οικονομικά προσιτή. Και τότε έχει μεγάλη σημασία ποιος έχει ήδη βάλει πρώτος τη σημαία του στην αγορά και έχει την πρωτοπορία.

4. **Η βελτίωση των συμβατικών τεχνολογιών** για χαμηλές εκπομπές CO₂, για δέσμευση και αποθήκευση του άνθρακα. Γιατί ακόμα κι αν πετύχουμε τον ευρωπαϊκό στόχο του 20% ΑΠΕ το 2020, η εξάρτηση από το πετρέλαιο και τον άνθρακα θα παραμείνει σε μεγάλο βαθμό, για πολλά χρόνια ακόμα.
5. **Η πυρηνική ενέργεια**, θέμα προς συζήτηση, με δεδομένες τις χαμηλές εκπομπές άνθρακα, τη σταθερότητα κόστους και εφοδιασμού αλλά και τα σημαντικά προβλήματα ασφάλειας και πυρηνικών αποβλήτων. Ένα θέμα ταμπού και ακανθώδες.
6. **Κοινή ενεργειακή πολιτική** για τις 27 χώρες, έτσι ώστε η ΕΕ να προωθήσει διεθνώς μια ασφαλή, ανταγωνιστική και αειφόρο ενέργεια, με διεθνείς συμφωνίες, και στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες με χρηματοδότηση και επενδύσεις.

Η Ενέργεια επανέρχεται λοιπόν στο επίκεντρο της ΕΕ, όπως ακριβώς και στο ξεκίνημά της, το 1951, με την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Άνθρακα και Χάλυβα. Σημερινός στόχος της ΕΕ, **να απαντήσει στις προκλήσεις της εποχής**,

δηλαδή την κλιματική αλλαγή, την εξάρτηση από εισαγόμενη ενέργεια, την εξάντληση των συμβατικών ενεργειακών πόρων και τέλος την εξασφάλιση φθηνής και ασφαλούς ενέργειας για όλους.

Αυτό αποτυπώνεται ξεκάθαρα και στην Στρατηγική «Ευρώπη 2020», που υιοθετήθηκε πριν λίγες μέρες από τους αρχηγούς των 27 κρατών μελών, με όραμα την Ανάπτυξη της επόμενης δεκαετίας. Μια Ανάπτυξη με 3 στόχους: Να είναι Έξυπνη, Αειφόρος και Χωρίς Αποκλεισμούς.

- **Έξυπνη**, να βασίζεται δηλαδή στη γνώση και την καινοτομία,
- **Αειφόρος**, με αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων και μια πιο αειφόρο οικονομία
- **Χωρίς αποκλεισμούς**, μια οικονομία υψηλής απασχόλησης που θα εξασφαλίζει κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Για τους 3 αυτούς στόχους της ανάπτυξης, περιγράφονται 7 πρωτοβουλίες. Οι δυο αφορούν την Αειφόρο Ανάπτυξη :

- μία με τίτλο “Κλίμα, Ενέργεια και Κινητικότητα”, για την αποσύνδεση της χρήσης των φυσικών πόρων από την Ανάπτυξη,
- και μια δεύτερη, με τίτλο “Ανταγωνιστικότητα”, για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με έμφαση στις μικρομεσαίες, αλλά και για την ανάπτυξη μιας ισχυρής αειφόρου βιομηχανικής βάσης που να μπορεί να ανταποκριθεί στην παγκοσμιοποίηση.

Άρα κλίμα, ενέργεια, βιομηχανική παραγωγή και ανταγωνιστικότητα θεωρούνται παράμετροι και συντελεστές της νέας αειφόρου ανάπτυξης.

Τονίζεται μάλιστα ότι η ευρωπαϊκή πρωτοπορία στις πράσινες λύσεις αρχίζει να κινδυνεύει από ανταγωνιστές όπως η Κίνα ή οι ΗΠΑ, αλλά είναι κρίσιμο να διατηρηθεί ως παράμετρος ανταγωνιστικότητας. Έτσι ο ενεργειακός στόχος 20/20/20, υπολογίζεται να επιφέρει κέρδος 60 δις ευρώ από μείωση εισαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου μέχρι το 2020, η βελτίωση της ενιαίας αγοράς ενέργειας θα προσθέσει 0,6-0,8% στο ΑΕΠ, ενώ πάνω από 600.000 θέσεις εργασίας στην ΕΕ αναμένεται να δημιουργήσει ο στόχος για 20% ΑΠΕ και πάνω από 1.000.000 νέες θέσεις η ενεργειακή εξοικονόμηση του 20%.

Συμπερασματικά,

Η Αειφόρος Ανάπτυξη είναι επιλογή όλης της ΕΕ, διαπερνά όλες τις Πολιτικές, τα κείμενα και τις χρηματοδοτήσεις της ΕΕ σε όλες τις θεματικές. Σήμερα αποτυπώνεται ξεκάθαρα και στη Στρατηγική Ανάπτυξης της επόμενης δεκαετίας.

- **Για την ΕΕ** είναι μονόδρομος / **Το ίδιο πρέπει να είναι και για την Ελλάδα.**
- Για όλη την ευρωπαϊκή κεντροδεξιά και **το ΕΛΚ** είναι μια από τις βασικές προτεραιότητες της τρέχουσας θητείας στο Ευρωκοινοβούλιο / **Το ίδιο πρέπει να είναι και για τη ΝΔ.**

Βεβαίως, πρέπει να αντιλαμβανόμαστε τον χρονικό ορίζοντά της. Η αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης και η μετάβαση στην οικονομία χαμηλού άνθρακα δε γίνεται

από τη μια μέρα στην άλλη και χρειάζεται μερικά χρόνια για να αποφέρει οφέλη. Γι αυτό και οι στόχοι της ΕΕ αφορούν το 2020 και οι προβλέψεις για επενδύσεις, θέσεις εργασίας, δευτερογενή οικονομικά οφέλη ενεργειακής απεξάρτησης κλπ γίνονται με ορίζοντα δεκαετίας.

Ως ΝΔ πρέπει να πιστέψουμε στην Βιώσιμη Ανάπτυξη, και να αποτελέσουμε την καλύτερη φωνή της ΕΕ, και όλης της ευρωπαϊκής κεντροδεξιάς. Δε πρέπει να χαρίσουμε αυτό το προνόμιο σε όλες οι υπόλοιπες παρατάξεις, με πρώτη και καλύτερη το ΠΑΣΟΚ που συχνά δημιουργεί στρεβλές και λάθος προσδοκίες αντιγράφοντας απλώς τους ευρωπαϊκούς στόχους που ούτως ή άλλως οφείλουμε ως χώρα να πιάσουμε.

Πρέπει ως ΝΔ να διακηρύξουμε ότι πιστεύουμε στη Βιώσιμη Ανάπτυξη...

- ως παράμετρο εξυγίανσης της οικονομίας και περιορισμού της ενεργειακής μας εξάρτησης, αλλά και ως παράμετρο μεσο-μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.
- ως ευκαιρία αλλαγής του ενεργειακά σπάταλου μοντέλου ανάπτυξης και διαβίωσης, σε όφελος όλης της οικονομίας αλλά και κάθε νοικοκυριού,
- ως παράμετρο ανταγωνιστικότητας της Βιομηχανίας, των Μικρομεσαίων, των Υπηρεσιών, της Οικοδομής, της Γεωργίας, σε όλους τους συμβατικούς κλάδους επιχειρηματικότητας οι οποίοι πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα αλλά και σε όλους τους νέους κλάδους που θα αναπτυχθούν,
- ως πλεονέκτημα περιβαλλοντικής διπλωματίας στα Βαλκάνια και τις μεσογειακές χώρες, για την διάδοση του κοινοτικού περιβαλλοντικού κεκτημένου αλλά και για την διείσδυση σε νέες ενεργειακές αγορές.
- ως ευκαιρία ανάδειξης του ενεργειακού ανανεώσιμου πλούτου μας, αλλά και σύνδεσης της νέας οικονομίας με την ιστορία, τον πολιτισμό μας, τις αρχαίες τεχνολογίες. Το Αιγαίο με την ιστορία του, τη μυθολογία του, την ενέργεια του Αιόλου και του Ήλιου, πρέπει να αποτελέσει το Φυσικό Εργαστήρι της Ευρώπης για την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και για δοκιμές μικρής ή ευρείας κλίμακας.

Πρέπει να δείξουμε ότι θέλουμε μια **Βιώσιμη Ανάπτυξη** και να την σχεδιάσουμε **επιθετικά και όχι ως ουραγοί**. Όχι απλώς συμμορφούμενοι στις ευρωπαϊκές επιταγές, όπως κάνει το ΠΑΣΟΚ, με την κενή περιεχομένου επικοινωνιακή του λαίλαπα της Πράσινης Ανάπτυξης. Θέλουμε ως Ελλάδα τα δικά μας Οράματα και τους φιλόδοξους στόχους, όπως έκανε η Γερμανία, η Δανία, η Ισπανία, η Πορτογαλία και ήδη βρίσκονται στην αιχμή του δόρατος των νέων τεχνολογιών, διεκδικούν ως πρωτοπόροι τη νέα ενεργειακή πίτα, πουλούν τεχνογνωσία, αναπτύσσουν τεχνολογίες, δημιουργούν θέσεις εργασίας.

Ο σχεδιασμός μας όμως πρέπει να είναι **σοβαρός, όχι με δανεικές κουβέντες** και λόγια του αέρα, χωρίς γενικές κι ανούσιες διακηρύξεις. Και πρέπει να ξεκινήσει **άμεσα και με προτεραιότητα, αλλά με μακρόχρονη προοπτική, σε βάθος χρόνου**. Ο σχεδιασμός αυτός δεν αφορά την έξοδο από τη σημερινή κρίση, η οποία θέλει άλλου είδους χειρισμούς, αλλά αφορά όλο το μέλλον μας! **Γι αυτό πρέπει να τον δούμε με μεγάλη ευθύνη.**